

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

P8_TA(2018)0015

Demokratyczna Republika Konga

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie Demokratycznej Republiki Konga (2018/2515(RSP))

(2018/C 458/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Demokratycznej Republiki Konga (DR Konga), zwłaszcza rezolucje z dnia 14 czerwca 2017 r.⁽¹⁾, z dnia 2 lutego 2017 r.⁽²⁾ i z dnia 1 grudnia 2016 r.⁽³⁾,
- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini i jej rzeczniczki w sprawie sytuacji w DR Konga,
- uwzględniając oświadczenie rzeczniczki ESDZ z dnia 9 listopada 2017 r. w sprawie publikacji kalendarza wyborczego w DR Konga,
- uwzględniając rezolucję przyjętą przez Radę Praw Człowieka ONZ w dniu 29 września 2017 r. w sprawie pomocy technicznej i budowania potencjału w dziedzinie praw człowieka w DR Konga oraz sprawozdanie Sekretarza Generalnego w sprawie misji stabilizacyjnej Organizacji Narodów Zjednoczonych w Demokratycznej Republice Konga (MONUSCO) z października 2017 r.,
- uwzględniając uwagi końcowe zawarte w czwartym przeglądzie okresowym wdrażania Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych przez DR Konga z dnia 9 listopada 2017 r.,
- uwzględniając rezolucję 2348 (2017) Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie przedłużenia mandatu MONUSCO,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZIB) 2017/2282 z dnia 11 grudnia 2017 r., w której do 12 grudnia 2018 r. przedłużono środki ograniczające wobec osób odpowiedzialnych za przemoc i poważne naruszenia praw człowieka w DR Konga,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie DR Konga z dni 6 marca i 11 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 19 czerwca 2017 r. w sprawie współpracy UE ze społeczeństwem obywatelskim w dziedzinie działań zewnętrznych UE,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP–UE z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie sytuacji przedwyborczej i stanu bezpieczeństwa w DR Konga,
- uwzględniając przyznanie w 2014 r. Nagrody PE im. Sacharowa za wolność myśli dr. Denisowi Mukwege,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
- uwzględniając umowę z Kotonu,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0264.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0017.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0479.

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

- uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z 1981 r.,
 - uwzględniając wytyczne w sprawie wolności zrzeszania się i zgromadzeń Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów z maja 2017 r.,
 - uwzględniając konstytucję Demokratycznej Republiki Konga przyjętą w dniu 18 lutego 2006 r.,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że rok po podpisaniu porozumienia sylwestrowego 31 grudnia 2016 r. ogólna sytuacja w DR Konga nadal się pogarsza w całym kraju, czego objawem są brutalne represje, zabójstwa i powszechne łamanie praw człowieka; mając na uwadze, że 2017 r. był jednym z najkrwawszych lat w najnowszej historii DR Konga;
- B. mając na uwadze, że ONZ sklasyfikowała sytuację w DR Konga na poziomie 3, jeśli chodzi o nadzwyczajną sytuację humanitarną, a jest to poziom najwyższy; mając na uwadze, że w dniu 8 marca 2017 r. Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka Zeid Ra'ad Al Hussein wezwał do powołania komisji śledczej w celu zbadania aktów przemocy w prowincji Kasai;
- C. mając na uwadze, że po tym jak prezydent J. Kabila odmówił ustąpienia ze stanowiska w 2016 r. po upływie przewidzianej w konstytucji kadencji, kryzys polityczny tylko się pogłębił; mając na uwadze, że zgodnie z osiągniętym pod auspicjami Krajowej Konferencji Episkopatu Konga (CENCO) porozumieniem sylwestrowym wybory miały się odbyć w grudniu 2017 r.; mając na uwadze, że termin nie został dotrzymany oraz że Niezależna Państwowa Komisja Wyborcza (CENI) ogłosiła, że wybory odbędą się 23 grudnia 2018 r.;
- D. mając na uwadze, że CENI kontynuuje logistyczne przygotowania do wyborów, w tym przygotowuje ustalenia budżetowe i spis wyborców;
- E. mając na uwadze, że popierane przez rząd siły zareagowały z niesłychaną brutalnością na protesty przeciwko sytuacji politycznej;
- F. mając na uwadze, że Biuro Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka stwierdziło „celowe ograniczanie praw obywatelskich i politycznych” przez siły bezpieczeństwa, które używają ostrej i gumowej amunicji oraz gazu łzawiącego przeciw ludności cywilnej, w tym ministrantom, blokują dostęp ONZ do szpitali, kostnic i aresztów i uniemożliwiają ONZ obserwację protestów;
- G. mając na uwadze, że DR Konga nie ratyfikowała Afrykańskiej karty na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów;
- H. mając na uwadze zbrojne starcia między wojskiem kongijskim i lokalnymi bojówkami, zwłaszcza w Kasai; mając na uwadze, że doprowadziły one do poważnego kryzysu humanitarnego, zabójstw, tortur i gwałtów, niszczenia domostw, placówek medycznych i szkół, oraz do odkrycia 40 masowych grobów w Kasai; mając na uwadze, że sprawcy nadal nie stanęli przed sądem;
- I. mając na uwadze, że w DR Konga odnotowano najwyższą na świecie liczbę nowych wewnętrznie przesiedlonych z powodu konfliktu osób; mając na uwadze, że od stycznia 2017 r. ponad 1,9 mln osób zostało przesiedlonych w obrębie DR Konga, co daje razem 4,25 mln przesiedlonych, przede wszystkim w prowincjach Kasai, Tanganika i Kiwu; mając na uwadze, że w DR Konga przebywają także uchodźcy z Burundi, Republiki Środkowoafrykańskiej i Sudanu Południowego; mając na uwadze, że UE przeznaczyła 5 mln EUR na pilną pomoc humanitarną dla ofiar przemocy w Kasai;
- J. mając na uwadze, że w marcu 2017 r. zmniejszono liczbę żołnierzy misji MONUSCO, a w czerwcu jej budżet zredukowano o 8 %;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

- K. mając na uwadze, że władze DR Konga systematycznie nękają organizacje społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka, w tym *Lutte pour le Changement* (Lucha), Filimbi, Kościół katolicki i *Comité Laïc de Coordination* (CLC); mając na uwadze, że według obrońców praw człowieka w DR Konga przebywa co najmniej 358 więźniów politycznych;
- L. mając na uwadze, że 29 i 30 grudnia 2017 r. siedmiu obrońców praw człowieka – Carbone Beni, Mino Bompomi, Roger Katanga Mwenyemali, Bony Dickson Mputu, Grâce Tshiunza, Cedrick Kalonji i Arciel Beni, wszyscy należący do ruchu obywatelskiego Flimbi – zostało aresztowanych i zatrzymanych bez nakazu aresztowania, oraz mając na uwadze, że nieznanne jest miejsce pobytu kolejnego obrońcy praw człowieka Palmera Kabeyi;
- M. mając na uwadze, że rośnie liczba porwań pracowników humanitarnych i sił pokojowych oraz ataków na nich, co zmusza organizacje humanitarne do opóźniania dostaw pomocy i zawieszania działalności;
- N. mając na uwadze, że trzy projekty ustaw złożone w Zgromadzeniu Narodowym Konga – w sprawie organizacji pozarządowych, obrońców praw człowieka i zwalczania terroryzmu – stoją, w ich obecnej formie, w sprzeczności z regionalnymi i międzynarodowymi standardami praw człowieka i stanowią bezprecedensowe zagrożenie dla niezależnego funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w Kongu;
- O. mając na uwadze, że UE przedłużyła do grudnia 2018 r. środki ograniczające wobec osób indywidualnych przyjęte w odpowiedzi na utrudnianie procesu wyborczego i przypadki naruszania praw człowieka;
- ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją humanitarną i polityczną oraz stanem bezpieczeństwa w DR Konga; zdecydowanie potępia wszelkie przypadki naruszania praw człowieka i akty przemocy, zwłaszcza wobec pokojowych demonstrantów, w tym zakaz pokojowych demonstracji publicznych oraz politykę zastraszania, aresztowania i przetrzymywania dysydentów; wzywa władze kongijskie do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów sumienia oraz do przeprowadzenia niezależnego dochodzenia w sprawie brutalnych represji wobec demonstrantów w grudniu 2017 r. i odkrytych masowych grobów;
 - przypomina, że rząd DR Konga ponosi główną odpowiedzialność za ochronę ludności cywilnej przebywającej na jego terytorium i podlegającej jego jurysdykcji, w tym za ochronę przed zbrodniami przeciwko ludzkości i zbrodniami wojennymi;
 - wyraża skrajne zaniepokojenie dowodami na masakry w Kasai, przedstawionymi przez organizacje praw człowieka – w szczególności w sprawozdaniu z dochodzenia Międzynarodowej Federacji Praw Człowieka z grudnia 2017 r. – według których kongijskie siły bezpieczeństwa i bojówki wspierane przez rząd prowadzą w prowincji Kasai „celową politykę terroru i zniszczenia, która doprowadziła do zbrodni przeciwko ludzkości”; wzywa Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK) i ONZ do zbadania tych zarzutów;
 - wyraża zaniepokojenie sytuacją kobiet i dzieci w DR Konga; zdecydowanie potępia gwałty, przemoc seksualną i tortury; wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami o nielegalnym rekrutowaniu i zatrudnianiu dzieci-żołnierzy przez bojówki kongijskie i uważa, że położenie kresu wykorzystywaniu dzieci-żołnierzy musi być jednym z priorytetów władz kongijskich i wspólnoty międzynarodowej;
 - wyraża głębokie ubolewanie, że w 2017 r. nie przeprowadzono wyborów; przypomina o odpowiedzialności władz i instytucji kongijskich za skuteczne wdrożenie nowego kalendarza wyborczego zgodnie z konstytucją Konga i porozumieniem sylwestrowym; nalega, by dnia 23 grudnia 2018 r. odbyły się przejrzyste, wolne i uczciwe wybory prezydenckie i parlamentarne; przypomina, że CENI musi być niezależną, bezstronną i pluralistyczną instytucją, oraz wzywa rząd DR Konga do zapewnienia jej wystarczających zasobów; ponadto wzywa CENI i rząd do wprowadzenia kwartalnych terminów w kalendarzu wyborczym w celu monitorowania postępów, co będzie stanowić wyraźną oznakę zaangażowania rządu w przeprowadzenie wyborów; przypomina, że jedynie wiarygodne wybory stanowią sposób na wyjście z kryzysu;

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

6. podkreśla, że przebywający na emigracji opozycjoniści muszą mieć możliwość bezpiecznego i bezwarunkowego powrotu oraz że każdy obywatel musi mieć prawo do kandydowania w wyborach; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie – z udziałem Unii Afrykańskiej (UA), Międzynarodowej Organizacji Frankofonii (OIF), Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju (SADC) oraz ONZ – skoordynowanego zespołu ekspertów odpowiedzialnych za wspieranie realizacji procesu wyborczego oraz ułatwianie pozyskiwania wsparcia finansowego, logistycznego i technicznego dla DR Konga; popiera wkład UE w proces wyborczy w DR Konga oraz wzywa UE, by uzależniła wszelkie finansowanie kampanii wyborczych od realizacji przez rząd kongijski konkretnych środków wskazujących na wyraźną wolę polityczną do przeprowadzenia wyborów w dniu 23 grudnia 2018 r., w tym – w szczególności – opublikowania realistycznego budżetu wyborczego, a także gwarancji dotyczących wszystkich podstawowych praw i wolności dla wszystkich partii politycznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego;

7. stanowczo potępia wszelkie formy prześladowania i zastraszania społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych; jest szczególnie zaniepokojony niedawnymi groźbami śmierci pod adresem przedstawicieli Międzynarodowej Federacji Praw Człowieka i organizacji stowarzyszonych; wzywa władze i siły bezpieczeństwa DR Konga, by w pełni przestrzegały wymogów określonych w umowie z Kotonu, jak i w porozumieniu sylwestrowym, zwłaszcza prawa obywateli do korzystania z wolności słowa oraz wolności zgromadzeń i demonstracji; apeluje do władz kongijskich o jak najszybszą ratyfikację Afrykańskiej karty na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów;

8. potępia projekty ustaw złożonych w Zgromadzeniu Narodowym Konga w sprawie organizacji pozarządowych, obrońców praw człowieka i walki z terroryzmem; wzywa władze kongijskie, by w pełni szanowały rzetelny proces legislacyjny oraz zadbały o zgodność projektów ustaw z międzynarodowymi i regionalnymi standardami ochrony i propagowania praw człowieka;

9. wzywa UE, jej państwa członkowskie oraz społeczność międzynarodową do zwiększenia wsparcia i ochrony obrońców praw człowieka; wzywa władze DR Konga, by przeprowadziły dochodzenie w sprawie ataków na obrońców praw człowieka i represjonowania demokratycznych protestów oraz postawiły ich sprawców przed wymiarem sprawiedliwości;

10. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie przez Sekretarza Generalnego ONZ wszczęcia dochodzenia w sprawie ataku na oddziały misji MONUSCO, przeprowadzonego przez bojówki Sojuszu Sił Demokratycznych w prowincji Kiwu Północne w dniu 7 grudnia 2017 r., w którym zginęło 15 żołnierzy sił pokojowych;

11. wyraża zaniepokojenie niedawną redukcją oddziałów ONZ i cięciami budżetowymi; wzywa Radę Bezpieczeństwa ONZ i państwa członkowskie ONZ do zapewnienia misji MONUSCO odpowiedniego finansowania, tak aby mogła wykonywać powierzone jej zadania; przypomina, że mandat misji MONUSCO obejmuje przyczynianie się do ochrony ludności cywilnej i wspieranie realizacji porozumienia politycznego;

12. wzywa UE i jej państwa członkowskie do nadania priorytetowego znaczenia wartościom związanym z prawami człowieka; przypomina, że ważne jest, by osoby odpowiedzialne za łamanie praw człowieka oraz inne działania zagrażające pokojowemu rozwiązaniu konfliktu w DR Konga zostały pociągnięte do odpowiedzialności; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie ukierunkowanych sankcji unijnych i wzywa UE, by rozważyła zastosowanie dodatkowych środków, przewidzianych w umowie z Kotonu, jeżeli sytuacja będzie się nadal pogarszać i nie nastąpią istotne postępy w poszukiwaniu pokojowego rozwiązania;

13. przypomina, że zastępca dyrektora wykonawczego Programu Środowiskowego Organizacji Narodów Zjednoczonych Ibrahim Thiaw oświadczył w kwietniu 2015 r., iż rocznie wydobywa się surowce naturalne o wartości ponad 1 mld USD oraz że większość zysków – do 98 % – trafia do międzynarodowych koncernów, a pozostałe 2 % zasila lokalne grupy zbrojne; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia koniecznych środków wobec europejskich przedsiębiorstw, które nie przestrzegają norm międzynarodowych lub nie zapewniają wystarczających odszkodowań ofiarom naruszeń praw człowieka, za które są pośrednio lub bezpośrednio odpowiedzialne; domaga się szybkiego wprowadzenia w życie porozumienia osiągniętego przez państwa członkowskie w dniu 15 czerwca 2016 r. dotyczącego rozporządzenia UE w sprawie minerałów z regionów ogarniętych konfliktami (rozporządzenie (UE) 2017/821⁽¹⁾) oraz do kontynuowania prac na szczeblu UE i ONZ, aby opracować międzynarodowe przepisy w tej kwestii;

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 19.5.2017, s. 1.

Czwartek, 18 stycznia 2018 r.

14. ponownie wyraża poparcie dla UA, OIF i SADC, a zwłaszcza dla Angoli, ułatwiających dialog polityczny w DR Konga i w całym regionie;
 15. wyraża zaniepokojenie nasilającą się epidemią cholery oraz wzywa do zwiększenia pomocy humanitarnej w celu jej opanowania; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zwiększenia pomocy finansowej i humanitarnej za pośrednictwem wiarygodnych organizacji w celu zaspokojenia pilnych potrzeb ludności;
 16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Specjalnemu Przedstawicielowi UE ds. Praw Człowieka, Radzie Ministrów i Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE, Unii Afrykańskiej, Parlamentowi Panafrykańskiemu oraz prezydentowi, premierowi i parlamentowi Demokratycznej Republiki Konga.
-